

Nove knjige:

VODNI POTENCIJALI KRUŠEVAČKE OBLASTI

Dr Dušan R. STOJADINOVIC

Zadužbina Andrejević, Posebna izdanja, Beograd, 2004
ISBN 86-7244-415-9, strana 94 sa ilustracijama, 84 bibl. navoda

U već afirmisanoj Zaduzbini Andrejević, u okviru Posebnog izdanja, izašla je krajem prošle godine treća po redu knjiga našeg poznatog hidrogeologa Dr Dušana R. Stojadinovića, pod gore navedenim naslovom. U ovoj knjizi autor daje detaljnu analizu hidrografske-klimatskih uslova, geomorfološku i geološko-tektonsku evoluciju oblasti Kruševca. Za tematiku koja se ovim poglavljem obrađuje, autor ističe da je bitan litološki i sedimentni sastav kristalastih stena Jastrepa, Mojsinjsko-Poslonskih planina, kao i Zeljinsko-kopaoničkog masiva. Složena strukturno-tektonska građa, uz geološki, litološki i sedimentni sastav, po autoru predstavlja glavni činilac za cirkulaciju podzemnih voda, njihove pojave, odnosno njihove izdani, kao i za njihove fizičke i hemijske osobine. Dalje, sledi iscrpan pregled lokliteta i pojava, pijaćih, podzemnih voda iz odgovarajućih stenskih kompleksa: kristalastih škriljaca, paleozojskih metamorfita, mezozojskih sedimentnih i magmatskih stena. Ovaj prikaz zaključen je sa izdanima podzemnih voda iz neogenih i kvartnih sedimenata. Iz neogenskih naslaga detaljno su prikazane arterske i subarterske vode i lokaliteti njihovih pojava, dok su u okviru kvartnih naslaga data detaljno aluvijalna izvorišta.

Navedena oblast obiluje i značajnim pojavama mineralnih, termomineralnih i termalnih voda i u tom pogledu mogao bi da predstavlja jednu od najbogatijih u Srbiji. Autor ih prikazuje detaljno: iz okoline Kruševca, Trstenika, Varvarina, Brusa i Aleksandrovca. Od termalnih voda najveći značaj ima poznata Ribarska Banja. U poglavlju o mineralnim vodama dato je sažeto mišljenje odgovarajućih balneoloških i zdravstvenih ustanova o njenim lekovitim svojstvima i korisnosti njihove upotrebe. Osim toga, ove vode imaju veliku vrednost i u rekreativnom i turističkom smislu. Na kvalitet svih prikazanih voda, obraćena je posebna pažnja, što je bogato dokumentovano odgovarajućim laboratorijskim analizama.

Znatna pažnja posvećena je i zaštiti podzemnih voda, naročito onih iz aluvijalnih izdani, na čiji nepovoljan kvalitet utiču zagađene ili nedovoljno prečišćenje otpadne vode od industrije, otpadnih komunalnih voda, poljoprivrede, smetlišta, deponija i dr. Autor je o tome vodio računa i preporučuje stalne mere zaštite, prečišćavanja i kontrole.

U svojim zaključnim razmatranjima autor ističe, da sve vode u ovoj oblasti u celini nisu dovoljno islorišćene, niti su zadovoljavajuće istražene. Potrebe u budućnosti biće sve veće, a rezerve im nisu neiscrpane, te autor s pravom ističe potrebu njihovog pravilnog gazdovanja.

Dobar deo ove monografije prikazan je i na engleskom jeziku, čime je ova knjiga dostupna i širem svetskom krugu čitalaca. Knjiga je uzorna, studiozna - kao i sve prethodne knjige istog autora - i upravo bi na ovakav način trebalo detaljno obrađivati vodne potencijale pojedinih užih lokaliteta naše zemlje.

B.Đorđević